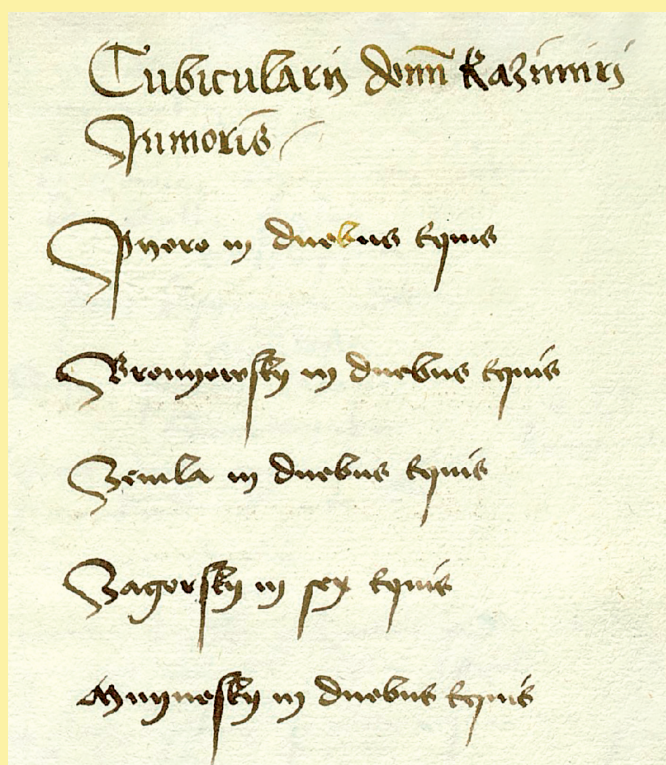

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE

Commentationes

STUDIA ŹRÓDŁOZNAWCZE
LXI

ACADEMIA SCIENTIARUM
ET LITTERARUM POLONA
INSTITUTUM HISTORICUM

COMMENTATIONES

LXI

VARSOVIAE 2023

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
I N S T Y T U T H I S T O R I I

STUDIA
ŹRÓDŁOZNAWCZE
LXI

WARSZAWA 2023

RADA REDAKCYJNA

Anna Adamska (Utrecht), Dániel Bagi (Budapeszt), Andrzej Biernat, Marie Bláhová (Praga), Tomasz Jasiński, Tomasz Jurek, Maria Koczerska, Eduard Mühle (Münster), Rimvydas Petrauskas (Wilno), Zenon Piech, Krzysztof Skupieński, Bogumił Adam Szady, Alicja Szymczak, Janusz Tandecki, Jan Tęgowski, Jan Wroniszewski, Zofia Zielińska

KOMITET REDAKCYJNY

Marcin Hlebionek, Marek D. Kowalski, Marta Piber-Zbieranowska, Andrzej Rachuba (redaktor naczelny), Hanna Rajfura (sekretarz), Marek Słoń, Maria Starnawska, Joanna Szady, Piotr Węcowski (redaktor naczelny)

Adres redakcji:

PL 00-272 Warszawa
ul. Rynek Starego Miasta 29/31
tel. (+4822) 831 02 61-62, fax 831 36 42
e-mail: redakcja@studia-zrodloznawcze.pl
www.studia-zrodloznawcze.pl

p-ISSN 0081-7147

e-ISBN 2451-1331

Wersja elektroniczna jest wersją referencyjną czasopisma

© Copyright by Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk
© Copyright by Fundacja Instytutu Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk

Publikacja dotowana ze środków publicznych Ministerstwa Edukacji i Nauki

Na okładce:

AGAD, ASK, dział I, t. 16, k. 162r (detal)

Redakcja i korekta: Jolanta Rudzińska

Tłumaczenia i korekta streszczeń: Grażyna Waluga

Skład i łamanie: Marcin Szcześniak

Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla
Polskiej Akademii Nauk
Rynek Starego Miasta 29/31
00-272 Warszawa
22 831 02 61-62, w. 44
<http://ksiegarnia-ihpan.edu.pl>
wydawnictwo@ihpan.edu.pl

Fundacja Instytutu Historii
im. Tadeusza Manteuffla
Polskiej Akademii Nauk
Rynek Starego Miasta 29/31, pok. 44
00-272 Warszawa
22 831 02 61-62, w. 46
fundacja.ihpan@ihpan.edu.pl

Druk cyfrowy: FABRYKA DRUKU w Warszawie

Redakcja prosi wszystkich Autorów o przestrzeganie zasad przygotowania tekstów zawartych w instrukcji dla Autorów „Studiów Źródłoźnawczych”: www.studia-zrodloznawcze.pl, oraz skrótów zawartych w Spisie skrótów na końcu tomu

SPIS TREŚCI

Nagroda „Studiów Źródłoznawczych” im. Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego za 2022 r.	10
---	----

Rozprawy

Tomasz PEŁECH – <i>Studia nad tytulaturą Baldwina I, króla Jerozolimy (1100–1118)</i>	11
Antoni GRABOWSKI – <i>Piękne oczy, osioł i święty mąż nawracający ladacznice, czyli nieznana opowieść hagiograficzna o Robercie z Arbrissel</i>	35
Jakub ROGULSKI – <i>Czy badania pamięci rodziny mogą rozświetlić mroki genealogii? Nowe spojrzenie na pochodzenie książąt Czartoryskich</i>	59
Łukasz KOREMBA – <i>Wiarygodność odrysów pieczęci miejskich w XVIII-wiecznym rękopisie pt. „Apparatus Sigillorum Pomeraniae et Rugiae Civitatum”</i>	79

Materiały

Sobiesław SZYBKOWSKI – <i>Wykaz dworzan konnych i pokojowców towarzyszących królewiczowi Kazimierzowi Kazimierzowicowi w wyprawie na Węgry w latach 1471–1472. Analiza źródła i edycja krytyczna</i>	109
Piotr OKNIŃSKI – <i>Zaginiony sumariusz dokumentów miasta Krakowa z 1545 r.</i>	127
Katarzyna WAGNER, Hubert KOWALSKI – <i>Brandskatt przedmieść Starej Warszawy z 1655 r. – nieznane źródło do dziejów nowożytnego miasta</i>	139

Dyskusje

Marek WREDE – <i>W sprawie itinerariów królów wczesnonowoczesnej Rzeczypospolitej – na marginesie recenzji</i>	159
--	-----

Artykuły recenzyjne i recenzje

<i>Opisać archiwalną rzeczywistość na nowo (Dariusz Magier)</i>	171
<i>Wokół „zwrotu historycznego” w badaniach nad historią filmu (Piotr Witek)</i>	176
Danuta Smółucha, <i>Humanistyka cyfrowa w badaniach kulturowych. Analiza zjawiska na wybranych przykładach</i> , Kraków 2021 (Adam Zapala)	182
Rita Copeland, <i>Emotion and the History of Rhetoric in the Middle Ages</i> , Oxford 2021 (Kalina Ślaboszowska)	185
<i>The Roles of Medieval Chanceries. Negotiating Rules of Political Communication</i> , red. Christina Antenhofer, Mark Mersiowsky, Turnhout 2021 (Tomasz Walczak)	187
<i>Editionswissenschaftliches Kolloquium 2019. Urkundenbücher, Chroniken, Amtsbücher. Alte und neue Editionsmethoden</i> , red. Helmut Flachenecker, Krzysztof Kopyński, Janusz Tandecki, Toruń 2019 (Agnieszka Gut)	190
Wojciech Jasiński, <i>Legenda Krystiana – autentyk czy mistyfikacja? Żywot i męczeństwo św. Wacława i Ludmiły w świetle analizy historycznej i filologicznej. Studium źródłoznawcze</i> , Poznań 2020 (Joanna Nastalska-Wiśnicka)	193

<i>Cosmae Pragensis Chronica Bohemorum. Cosmas of Prague, The Chronicle of the Czechs</i> , wyd. János M. Bak, Pavlína Rychterová, tłum. Petra Mutlová, Martyn Rady, współpr. Libor Švanda, wstęp i przyp. Jan Hasil, współpr. Irene van Rensvoude, Budapest–New York 2020 (Wojciech Jasiński)	195
Reginald of Durham, <i>The Life and Miracles of Saint Godric, Hermit of Finchale</i> , wyd. Margaret Coombe, Oxford 2022 (Karol Banach)	196
Paulina Pludra-Żuk, „Aurora” Piotra Rigi. Średniowieczna transmisja i funkcje tekstu na przykładzie rękopisów polskich, pruskich i śląskich, Warszawa 2021 (ks. Michał Sołomieniuk)	198
Jacobus de Voragine, <i>Legenda aurea. Goldene Legende</i> , lateinisch – deutsch, Einleitung, Edition, Übersetzung und Kommentar von Bruno W. Häuptli, durchgesehene Ausgabe der Originalausgabe von 2014, t. 1–3, Freiburg–Basel–Wien 2022 (Marek Winiarczyk)	200
Sara Bischetti, <i>La tradizione manoscritta dell’ „ars dictaminis” nell’Italia medievale. „Mise en page” e „mise en texte”</i> , Berlin–Boston 2022 (Anna Horecny)	203
Katalog dokumentów pergaminowych i papierowych ze zbiorów Zakładu Nauk Pomocniczych Historii Uniwersytetu Jagiellońskiego, oprac. Andrzej Marzec, Jakub Rogulski, Marcin Starzyński, red. Marcin Starzyński, Kraków 2022 (Sobiesław Szybkowski)	207
Mindaugas Klovas, „Ad perpetuam rei memoriam”. Privatūs dokumentai Lietuvos Didžiojoje Kunigaikštystėje XIV a. pabaigoje – XVI a. pradžioje, Vilnius 2021 (Krzysztof Pietkiewicz)	209
Borys Paszkiewicz, „Silesiorum moneta”, czyli mennictwo śląskie w późnym średniowieczu (1419–1526) z katalogiem monet śląskich, kłodzkich i łużyckich z lat 1327–1526, Warszawa–Wrocław 2021 (Tomasz Jurek)	214
Rozariusze z polskimi glosami, red. Ewa Deptuchowa, oprac. Ewa Deptuchowa, Mariusz Frodyma, Katarzyna Jasińska, Magdalena Klapper, Dorota Kołodziej, Mariusz Leńczuk, Ludwika Szelachowska-Winiarzowa, Zofia Wanicowa, Kraków 2020 (Dorota Maslej)	216
Regesty listin uložených v Horním Slezsku, svazek 4: 1476–1500. Regesty dokumentów przechowywanych na Górnym Śląsku, t. 4: 1476–1500, oprac. zespół pod red. Antoniego Barciaka i Karela Müllera, Opava–Opole–Katowice 2021 (Maciej Woźny)	220
Alicja Bielak, Marek Bebak, <i>Słowo, obraz i dźwięk w „Graduale de sanctis” ze zbiorów krakowskich karmelitów</i> , Kraków 2022 (Dominika Grabiec)	221

Zapiski krytyczne

Katalog pečetí Archivu města Brna, t. 1, cz. 1: 1208–1348, cz. 2: 1350–1410, oprac. Jana Čermáková, Karel Maráz, Jindra Pavelková, Miroslav Svoboda, Brno 2021 (M.H.)	227
Paweł Stróżyk, <i>Herb państwa polskiego. Orzeł Biały na przestrzeni wieków</i> , Poznań 2021 (Sz.B.)	227
Słownik historyczno-geograficzny województwa podlaskiego w średniowieczu, z. 1: A–Bojanka, oprac. Andrzej Buczyło, Tomasz Jaszczolt, współpr. archeologiczna Magdalena Bis, Wojciech Bis, Warszawa 2021 (E.K.)	228
Serena Ammirati, <i>New Manuscript Evidence for the Transmission of the Theodosian Code</i> , „Studi Medievali”, terza serie, 63, 2022, z. 2, s. 617–639 (J.P.-P.)	228
Geoffrey Greatrex, <i>Procopius of Caesarea: “The Persian Wars”. A Historical Commentary</i> , Cambridge 2022 (J.P.-P.)	229
Hélène Sirantoine, <i>Cartularization and Genre Boundaries: Reflection on the Nondiplomatic Material of the Toledan Cartularies (End of the Twelfth to the Fourteenth Century)</i> , „Speculum”, 98, 2023, nr 1, s. 165–212 (T.W.)	229
Jagna Rita Sobel, <i>Sceny biblijne na średniowiecznych pieczęciach śląskich proboszczów</i> , ABMK, 118, 2022, s. 413–438 (M.A.K.)	230
Opavští Přemyslovci v dějinách a kultuře. Opawscy Przemysłodzi w dziejach i kulturze, red. Bogusław Czechowicz, Ilona Matejko-Peterka, Bogdan Kloch, Jerzy Sperka, Opava–Katowice 2022 (B.Cz.)	230
Das zweite Kolberger Stadtbuch 1373–1436, wyd. Dietrich W. Poeck, Wien–Köln–Weimar 2021 (A.K.)	231
Księga rentowa przedmieść Starego Miasta Elbląga z lat 1374–1430. Księga czynszowa Starego Miasta Elbląga z 1403 roku, wyd. Cezary Kardasz, przy współpracy Romana Czai, Toruń 2022 (A.K.)	232

<i>Ordinationum Documenta Pontificia de Regnis Sacrae Coronae Hungariae (1426–1523). Ex Libris Formatarum Camerae Apostolicae collecta. Klerikusszentelések a Római Kúriában a Magyar Szent Korona országaiból (1426–1523). Az Apostoli Kamara Libri Formatarum bejegyzései</i> , wyd. Tamás Fedeles, Budapest–Roma 2021 (M.D.K.)	233
Andrzej Buczyło, Tomasz Jaszczołt, <i>Dokumenty miasta Ciechanowca do początku XIX wieku</i> , tłum. dok. z jęz. łacińskiego Rafał Górny, Ciechanowiec–Warszawa 2022 (M.P.-Z.)	233
Lucie Mazalová, Michał Rzepiela, <i>Were “Bohemus” and “haereticus” used as synonymous designations?</i> , „Polonica”, 42, 2022, s. 133–151 (A.P.)	234
Tadeusz Wojciech Lange, <i>Wokół tajemniczego dokumentu Jana z Cardony (Archiwum Państwowe w Poznaniu)</i> , „Przegląd Archiwalno-Historyczny”, 9, 2022, s. 241–261 (A.Z.)	234
<i>Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych</i> , red. Rafał Kościański, Edward Skibiński, Paweł Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022 (J.J.)	234
Marcin Smoczyński, <i>Walczy o usprawnienie administracji! Komisje dla usprawnienia administracji publicznej i ich rola w racjonalizacji polskiej biurowości do roku 1956</i> , Toruń 2023 (J.J.)	235
<i>Czterej pancerni i pies. Wokół fenomenu kulturowego</i> , red. Marcin Hlebionek, Rafał Moczkoan, Toruń 2022 (K.B.)	236

In memoriam

<i>Profesor Bożena Wyrozumska (1933–2022) (Zenon Piech)</i>	237
Spis skrótów	245
Wymogi redakcyjne i instrukcja dla Autorów „Studiów Źródłoznawczych”	247

TABLE OF CONTENTS

The <i>Studia Źródłoznawcze</i> Prize of Stefan Krzysztof Kuczyński for the year 2022	10
---	----

Studies

Tomasz PELECH – <i>Studies on the title of Baldwin I, the king of Jerusalem (1100–1118)</i>	11
Antoni GRABOWSKI – <i>Beautiful eyes, a donkey, and a holy man converting harlots, or the unknown hagiographic story of Robert of Arbrissel</i>	35
Jakub ROGULSKI – <i>Can family memory research illuminate the darkness of genealogy? A new look at the origin of the Czartoryski Princes</i>	59
Łukasz KOREMBA – <i>Reliability of municipal seal drawings in an eighteenth-century manuscript entitled “Apparatus Sigillorum Pomeraniae et Rugiae Civitatum”</i>	79

Materials

Sobiesław SZYBKOWSKI – <i>List of mounted courtiers and valets accompanying Prince Casimir Jagiellon on his expedition to Hungary in 1471–1472. Source analysis and critical edition</i>	109
Piotr OKNIŃSKI – <i>The lost excerpts register of municipal documents of Cracow from 1545</i>	127
Katarzyna WAGNER, Hubert KOWALSKI – <i>The 1655 brandskatt of the suburbs of Old Warsaw: An unknown source for the history of the early modern city</i>	139

Discussions

Marek WREDE – <i>On the itineraries of the kings of the early modern Commonwealth – on the margin of book reviews</i> ...	159
---	-----

Review articles and reviews	171
--	-----

Critical notes	227
-----------------------------	-----

In memoriam

<i>Professor Bożena Wyrozumska (1933–2022) (Zenon Piech)</i>	237
List of abbreviations	245
Guidelines and instructions to the Authors of <i>Studia Źródłoznawcze</i>	247

SPIS WSPÓŁPRACOWNIKÓW

	Karol Banach, Warszawa		Joanna Nastalska-Wiśnicka, Lublin
<i>Sz.B.</i>	Szymon Bauman, Poznań		Piotr Okniński, Warszawa
<i>K.B.</i>	Kamil Burczyński, Wrocław		Tomasz Pelech, Warszawa
<i>B.Cz.</i>	Bożena Czwojdrak, Katowice	<i>M.P.-Z.</i>	Marta Piber-Zbieranowska, Warszawa
	Dominika Grabiec, Warszawa		Zenon Piech, Kraków
	Antoni Grabowski, Warszawa		Krzysztof Pietkiewicz, Poznań
	Agnieszka Gut, Szczecin	<i>A.P.</i>	Adam Poznański, Wrocław
<i>M.H.</i>	Marcin Hlebionek, Toruń	<i>J.P.-P.</i>	Jan Prostko-Prostyński, Poznań
	Anna Horeczy, Warszawa		Jakub Rogulski, Kraków
<i>J.J.</i>	Jagoda Jankowska, Toruń		Kalina Słaboszowska, Warszawa
	Wojciech Jasiński, Poznań		ks. Michał Sołomieniuk, Gniezno
	Tomasz Jurek, Poznań		Sobiesław Szybkowski, Gdańsk
<i>E.K.</i>	Emil Kalinowski, Warszawa		Katarzyna Wagner, Warszawa
<i>M.A.K.</i>	Marcin A. Klemenski, Kraków	<i>T.W.</i>	Tomasz Walczak, Kraków
	Łukasz Koremba, Szczecin		Marek Winiarczyk, Wrocław
	Hubert Kowalski, Warszawa		Piotr Witek, Lublin
<i>M.D.K.</i>	Marek D. Kowalski, Kraków		Maciej Woźny, Katowice
<i>A.K.</i>	Adam Kozak, Poznań		Marek Wrede, Warszawa
	Dariusz Magier, Siedlce	<i>A.Z.</i>	Adam Zapała, Kraków
	Dorota Masłej, Poznań		

SPIS RECENZENTÓW WEWNĘTRZNYCH

Jarosław Dudek, Zielona Góra	Maciej Mięka, Kraków
Marek Ferenc, Kraków	Jarosław Nikodem, Poznań
Janusz Gruchała, Kraków	Joanna Orzeł, Łódź
Jerzy Kaliszuk, Warszawa	Zdzisław Pentek, Poznań
Andrzej Karpiński, Warszawa	Rimvydas Petrauskas, Wilno
Marek Konstankiewicz, Lublin	Wojciech Strzyżewski, Zielona Góra
Krzysztof Kopiński, Toruń	Joanna Szczutkowska, Bydgoszcz
Petr Kozák, Opawa	Alicja Szymczak, Łódź
Wojciech Krawczuk, Kraków	Marek Wójcik, Wrocław
Aleksandra Kuligowska, Warszawa	Rafał Wójcik, Poznań
Stanislava Kuzmová, Bratysława	Dagmara Wójcik-Zega, Kraków
Piotr Łozowski, Białystok	

Nagroda „Studiów Źródłoznawczych” im. Stefana Krzysztofa Kuczyńskiego za 2022 r.

Nagroda przyznawana jest w dwóch kategoriach: za książkowe edycje źródłowe oraz za polskie książki z dziedziny źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii. Ma ona na celu promowanie polskich prac w tych dziedzinach. Kandydatury zgłaszane przez samodzielnych pracowników naukowych są oceniane przez Jury (w skład którego wchodzi członkowie Rady Redakcyjnej i Komitetu Redakcyjnego „Studiów Źródłoznawczych”) w dwóch etapach. Najpierw korespondencyjnie wyłaniana jest grupa nie więcej niż sześciu nominowanych książek, a następnie na posiedzeniu plenarnym ustalana jest hierarchia i wysokość nagród, po czym następuje uroczystość wręczenia ich laureatom. Jury Nagrody na hybrydowym posiedzeniu 9 XII 2022 przyznało następujące nagrody:

Edycje źródłowe i pomoce naukowe:

- I NAGRODA – *Corpus epistularum Ioannis Dantisci*, editionem curant Georgius Axer et Anna Skolimowska, pars 1: *Ioannis Dantisci epistulae Latinae*, vol. 2: *Ioannis Dantisci epistulae Latinae a. 1538–1539*, e manuscriptis collegerunt, ediderunt, commentariis annotationibusque instruxerunt Anna Skolimowska et Catharina Gołąbek adiutrice Catharina Tomaszuk, Artium Liberalium Facultas – Universitas Varsoviensis, Academia Scientiarum et Litterarum Polona, sub patronatu Academicarum Unionis Internationalis, Varsoviae–Cracoviae 2021, ss. 356
- II NAGRODA – *Orzeł Biały. Źródła do historii herbu państwa polskiego (1815–2015)*, t. 1–3, red. Marek Adamczewski (t. 1: Sławomir Górczyński, *Orzeł Biały 1815–1914*; t. 2: Marek Adamczewski, Ilona Florczak, *Orzeł Biały 1914–1944*; t. 3: Aleksandra Jaworska, Marek Adamczewski, *Orzeł Biały 1944–2015*), Polskie Towarzystwo Heraldyczne, Wydawnictwo DiG, t. 3 we współpracy z Edition La Rama, Warszawa 2021, ss. 324+1119+1165
- III NAGRODA – *Akta sejmikowe województwa belskiego. Lata 1696–1772 (1792)*, wyd. Michał Zwierzykowski, Robert Kołodziej, Staropolski Parlamentaryzm, Księgarnia Akademicka, Kraków 2021, ss. XXV+939

Książki z zakresu źródłoznawstwa i nauk pomocniczych historii:

- I NAGRODA – Borys Paszkiewicz, „*Silesiorum moneta*”, czyli mennictwo śląskie w późnym średniowieczu (1419–1526) z katalogiem monet śląskich, kłodzkich i łużyckich z lat 1327–1526, Bibliotheca Nummaria Leopoldina, t. 3, Warszawskie Centrum Numizmatyczne Marek Kondrat, Instytut Archeologii Uniwersytetu Wrocławskiego, Warszawa–Wrocław 2021, ss. 465
- II NAGRODA – Witold Brzeziński, *Życie szlachcianki w późnośredniowiecznej Wielkopolsce. „Magnificae et generosae”. Zagadnienia demograficzne i majątkowe*, Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2021, ss. 832
- III NAGRODA – Anna Horeczy, *Recepcja włoskiej kultury intelektualnej w krakowskim środowisku uniwersyteckim w drugiej połowie XIV i w pierwszej połowie XV wieku*, Instytut Historii PAN, Warszawa 2021, ss. 459

Nagrodę funduje Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla PAN, możliwe jest także zasilanie jej funduszu przez sponsorów. Tekst regulaminu Nagrody dostępny jest na stronie internetowej „Studiów Źródłoznawczych”: www.studia-zrodloznawcze.pl.

Spis skrótów

Archiwa i zespoły archiwalne

AA	–	Archiwum Archidiecezjalne
AD	–	Archiwum Diecezjalne [np. AD Płock]
AGAD	–	Archiwum Główne Akt Dawnych
AN	–	Archiwum Narodowe w Krakowie
AP	–	Archiwum Państwowe [np. AP Poznań]
ASK	–	Archiwum Skarbu Koronnego w AGAD
MK	–	Metryka Koronna w AGAD
ML	–	Metryka Litewska

Biblioteki

BCzart.	–	Biblioteka Czartoryskich
BJ	–	Biblioteka Jagiellońska
BKórn.	–	Biblioteka Kórnicka PAN
BN	–	Biblioteka Narodowa
BOss.	–	Biblioteka Zakładu Narodowego im. Ossolińskich
BPAU/PAN	–	Biblioteka Naukowa Polskiej Akademii Umiejętności i Polskiej Akademii Nauk w Krakowie
BUWr.	–	Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu

Ważniejsze wydawnictwa źródłowe

AGZ	–	<i>Akta grodzkie i ziemskie</i>
Bull. Pol.	–	<i>Bullarium Poloniae</i>
CDMas.	–	<i>Codex diplomaticus et commemorationum Masoviae generalis</i>
CDSil.	–	<i>Codex diplomaticus Silesiae</i>
CDUJ	–	<i>Codex diplomaticus Universitatis studii generalis Cracoviensis</i>
C. epist. XV	–	<i>Codex epistolaris saeculi decimi quinti</i>
DKuj. Maz.	–	<i>Dokumenty kujawskie i mazowieckie przeważnie z XIII wieku</i>
KDKK	–	<i>Kodeks dyplomatyczny katedry krakowskiej św. Wacława</i>
KDm.K	–	<i>Kodeks dyplomatyczny miasta Krakowa</i>
KDMaz.	–	<i>Kodeks dyplomatyczny Księstwa Mazowieckiego</i>
KDMłp.	–	<i>Kodeks dyplomatyczny Małopolski</i>
KDPol.	–	<i>Kodeks dyplomatyczny Polski</i>
KDŚl.	–	<i>Kodeks dyplomatyczny Śląska</i>
KDWlkp.	–	<i>Kodeks dyplomatyczny Wielkopolski</i>
MGH	–	<i>Monumenta Germaniae historica</i>
MGH SS	–	<i>Monumenta Germaniae historica, Scriptores</i>
Migne PL	–	J.P. Migne, <i>Patrologiae cursus completus</i> , Series Latina
MPH	–	<i>Monumenta Poloniae historica</i>
MPH s.n.	–	<i>Monumenta Poloniae historica, series nova</i>

MPV	–	<i>Monumenta Poloniae Vaticana</i>
MRPS	–	<i>Matricularum Regni Poloniae summaria</i>
NKDMaz.	–	<i>Nowy kodeks dyplomatyczny Mazowsza</i>
Schl. UB	–	<i>Schlesisches Urkundenbuch</i>
UdR. Spisy	–	<i>Urzednicy dawnej Rzeczypospolitej XII–XVIII wieku. Spisy</i>
VL	–	<i>Volumina legum</i>
ZDMłp.	–	<i>Zbiór dokumentów małopolskich</i>

Ważniejsze wydawnictwa seryjne i ciągłe

AKH	–	Archiwum Komisji Historycznej
AKP	–	Archiwum Komisji Prawniczej
PSB	–	<i>Polski słownik biograficzny</i>
RAU whf	–	Rozprawy (Polskiej) Akademii Umiejętności. Wydział Historyczno-Filozoficzny
SPPP	–	<i>Starodawne prawa polskiego pomniki</i>

Ważniejsze czasopisma historyczne

ABMK	–	„Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne”
Czas. Pr. Hist.	–	„Czasopismo Prawno-Historyczne”
Kwart. Hist.	–	„Kwartalnik Historyczny”
Kwart. HKM	–	„Kwartalnik Historii Kultury Materialnej”
Mies. Herald.	–	„Miesięcznik Heraldyczny”
Przegl. Hist.	–	„Przegląd Historyczny”
Przegl. Hum.	–	„Przegląd Humanistyczny”
Rocz. Herald.	–	„Rocznik Towarzystwa Heraldycznego we Lwowie”/„Rocznik Polskiego Towarzystwa Heraldycznego”
Rocz. Hist.	–	„Roczniki Historyczne”
Rocz. Hum.	–	„Roczniki Humanistyczne”
Sobótka	–	„Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka”
St. Hist.	–	„Studia Historyczne”
St. Źródł.	–	„Studia Źródłoznawcze”
Zap. Hist.	–	„Zapiski Historyczne”
Zap. TNT	–	„Zapiski Towarzystwa Naukowego w Toruniu”

Pozostałe skróty

cap.	–	capitulum	p.	–	pagina
f.	–	folio	przyp.	–	przypis
fasc.	–	fasciculum	r	–	recto
il.	–	ilustracja	red.	–	redaktor, redakcja
k.	–	karta	rkps	–	rękopis
kol.	–	kolumna	repr.	–	reprint
ks.	–	księga	s.	–	strona
lib.	–	liber	sygn.	–	sygnatura
mf.	–	mikrofilm	szp.	–	szpalta
ms	–	manuscriptum	v	–	verso
mszp.	–	maszynopis	vol.	–	volumen
nlb.	–	nieliczbowane	w.	–	wers (wiersz)/wiek
nr	–	numer	wyd.	–	wydanie, wydawca
nr kat.	–	numer katalogowy	z.	–	zeszyt
oryg.	–	oryginał			

Wymogi redakcyjne i instrukcja dla Autorów „Studiów Źródłoznawczych”

Redakcja zwraca się do Autorów z prośbą o stosowanie następujących zasad dotyczących formy nadsyłanych tekstów:

1. Wszystkie teksty prosimy przysyłać w formie elektronicznej jako załącznik do e-maila na nasz adres internetowy: redakcja@studia-zrodloznawcze.pl.
2. Ostateczna decyzja o zawartości bieżącego tomu jest podejmowana w maju danego roku.
3. W tekstach przeznaczonych do działów „Rozprawy”, „Materiały”, „Przeglądy”, „Dyskusje” umieszczamy na początku imię i nazwisko Autora, nr ORCID oraz afiliację (w przypadku zatrudnienia na uczelni bądź w instytucji naukowo-badawczej) lub miasto (w przypadku Autorów niezatrudnionych w placówce naukowo-badawczej oraz doktorantów i studentów). Wszystkie te elementy prosimy pisać zwykłą czcionką, nie zaś wielkimi literami.
4. Pod imieniem i nazwiskiem, nr. ORCID, afiliacją lub miastem zamieszkania Autora prosimy umieścić tytuł, a następnie: zarys treści (krótka charakterystyka artykułu; objętość 400–700 znaków), poniżej zaś słowa kluczowe (maksymalnie 5–7 słów lub fraz w języku polskim i angielskim). Prosimy także o dołączenie streszczenia o objętości nieprzekraczającej 1 strony maszynopisu (do 1800 znaków ze spacjami), z zaznaczeniem języka, na który ma być tłumaczone (lub od razu w tym języku). W streszczeniu nie należy ograniczać się do omówienia treści, lecz przedstawić krótko również rezultat przeprowadzonej analizy i główne konkluzje z niej płynące oraz omówić zastosowaną metodologię.
Do artykułów i innych tekstów wymienionych w pkt. 3 prosimy o dołączenie krótkiej noty o Autorze w języku polskim i angielskim (do 500 znaków), a także podanie pełnego adresu podstawowego miejsca pracy oraz aktualnego adresu e-mailowego. Dane te są konieczne do indeksowania w bazach danych, zgodnie z wymogami MEiN. Prosimy także o dołączenie, na końcu artykułu, bibliografii selektywnej, obejmującej najważniejsze i najnowsze wykorzystane publikacje (nie więcej jednak niż 20–25 pozycji). W bibliografii podajemy najpierw wykaz źródeł (edycji źródłowych), a potem opracowań. Nie stawiamy kropki na końcu opisu bibliograficznego kolejnych pozycji. W wypadku opisu bibliograficznego artykułów z czasopism i prac zbiorowych podajemy zakres stron, jak w przykładach zawartych niżej w pkt. 10.
5. Cytowane w tekście fragmenty z opracowań podajemy zawsze czcionką prostą w cudzysłowie. W cytatach z niepublikowanych źródeł lub w aneksach źródłowych stosujemy instrukcję wydawniczą Adama Wolffa (St. Źródł., 1, 1957, s. 155–181) w odniesieniu do źródeł średniowiecznych i – ewentualnie – wczesnonowożytnych. W stosunku do tekstów z XIX i XX w. należy stosować się do zwyczajów przyjętych w publikacjach źródeł z tego okresu lub napisać własną instrukcję, co jest również możliwe wobec wcześniejszych źródeł.
6. W nagłówku recenzji umieszczamy kolejno: imię i nazwisko Autora recenzowanej pracy, jej tytuł i ewentualnie podtytuł (według strony tytułowej). Jeśli recenzja dotyczy pracy zbiorowej, wówczas po tytule podajemy imię i nazwisko redaktora; następnie – w przypadku pracy wielotomowej – liczbę tomów lub części (cyframi arabskimi) i dalej: wydawnictwo, miejsce i rok wydania, a także liczbę stron liczbowanych i nieliczbowanych oraz ilustracji. Jeżeli recenzowana praca stanowi kolejny tom jakiejś serii wydawniczej, to nazwę serii i numer tomu podajemy, oddzielając te elementy przecinkami, przed nazwą wydawnictwa. Wyrazy Autor, Wydawca, Redaktor w odniesieniu do Autora recenzowanej pozycji, Wydawcy recenzowanego wydawnictwa źródłowego lub Redaktora pracy zbiorowej piszemy wielką literą. Imię i nazwisko Autora recenzji oraz afiliację umieszcza się na końcu tekstu z prawej strony. W przypadku artykułu recenzyjnego oprócz imienia i nazwiska oraz afiliacji należy podać także nr ORCID Autora. Artykuły recenzyjne i dyskusje powinny być przez Autora opatrzone tytułem, a pełny opis bibliograficzny zamieszcza się w pierwszym przypisie.
Przykładowe opisy bibliograficzne recenzowanych pozycji:
 - Zenon Piech, *Monety, pieczęcie i herby w systemie symboli władzy Jagiellonów*, Wydawnictwo DiG, Warszawa 2003, ss. 365, 1 nlb., il. 83;
 - *Kolektarz wawelski sprzed 1526 roku świadek liturgii Kościoła krakowskiego w XV, XVI i XVII wieku*, wyd. X. Szymon Fedorowicz, Monumenta Sacra Polonorum, t. 3, Polska Akademia Umiejętności, Kraków 2007, ss. 478, il. barwnych 24.
7. W tekstach stosujemy ogólnie przyjęte skróty (np., m.in., itp., tzw.), a także z reguły: r. (rok) i w. (wiek), inne – jak najoszczędniej – w miarę potrzeby. Nazwy miesięcy podajemy cyfrą rzymską, gdy występują wraz z dniem i rokiem (bez oddzielających je kropek), w innych przypadkach w brzmieniu słownym (15 VII 1410, 16 lipca, w lipcu 1410 r.). Tekst główny nie powinien być formatowany np. poprzez użycie odmiennych rodzajów czcionek czy nadawanie poszczególnym jego elementom odmiennych stylów. Zaznaczenia wymagają jedynie kolejne akapity i ewentualnie duże cytaty, które w składzie mogą być zaznaczone w mniejszej kolumnie.

8. Stosujemy przypisy dolne. Odnośniki do przypisów w tekście powinny być umieszczane przed kropką kończącą zdanie (chyba że kończy je skrót: w. – wiek, r. – rok) lub przed przecinkiem w środku zdania (chyba że muszą się znaleźć między słowami, których nie oddziela przecinek). Po każdym przypisie stawiamy kropkę. W recenzjach i artykułach recenzyjnych przypisy stosuje się na tych samych zasadach, jak w artykule naukowym. W nawiasach w samym tekście mogą być umieszczane jedynie numery stron recenzowanej pracy.
9. W przypisach prosimy o stosowanie skrótów zgodnie z zamieszczonym wykazem. Tytuły książek i artykułów piszemy kursywą, czasopism – czcionką prostą w cudzysłowie (z wyjątkiem sytuacji, kiedy stosujemy skrócony zapis, wtedy bez cudzysłowu), serii wydawniczych – prosto, bez cudzysłowu. Po tytule publikacji zamieszczonej w opracowaniu zbiorowym piszemy po przecinku – w: (bez nawiasów). W opisie bibliograficznym stosujemy polskie formy: wyd., red., oprac., tłum., itd., natomiast miejsce wydania podajemy w wersji oryginalnej. Numery tomów, roczników, zeszytów i części periodyków oraz innych publikacji zapisujemy cyframi arabskimi, a nazwiska autorów drukiem zwykłym, a nie rozstrzelonym. Przy autorach przywoływanych w tekście zasadniczym podajemy za pierwszym razem imię w pełnym brzmieniu, potem inicjał imienia, w przypisach zaś inicjał imienia, również w skróconym opisie bibliograficznym.
10. W przypisach odnoszących się do opracowań podajemy za pierwszym razem cały opis bibliograficzny, a następnie inicjał imienia i nazwisko autora oraz skrócony tytuł bez wielokropka, np.:
 - za pierwszym razem: W. Abraham, *Organizacja Kościoła w Polsce do połowy wieku XII*, Poznań 1962, s. 98–103, a następnie: W. Abraham, *Organizacja Kościoła*, s. 117–120;
 - za pierwszym razem: B. Kürbisówna, *Żywot bł. Salomei jako źródło historyczne*, w: *Studia historica. W 35-lecie pracy naukowej Henryka Łowmiańskiego*, Warszawa 1958, s. 145–154, a następnie: B. Kürbisówna, *Żywot bł. Salomei*, s. 150.
 Uwaga, nie używamy zapisów: op. cit., ibidem etc. W wypadku powtarzania w dwóch lub kilku kolejnych przypisach tego samego opracowania/źródła, piszemy: tamże. Jeżeli w jednym przypisie lub dwóch sąsiadnych cytowane są prace tego samego autora, używamy zapisów: tenże, taż, ciż, zob. też.

Przykłady opisu artykułu w czasopiśmie:

 - A. Gieysztor, *Spółczesność i państwo pierwszych Piastów wobec chrystianizacji*, „Nasza Przyszłość”, 69, 1988, s. 11–22;
 - A. Gieysztor, *Syntezy, kompendia i pomoce historiografii polskiej w ostatnim półwieczu*, Kwart. Hist., 94, 1987, nr 1, s. 243–253.

Przykład opisu artykułu w pracy zbiorowej:

 - G. Labuda, *Księżna Dobrawa i książę Mieszko jako rodzice chrześni Polski piastowskiej*, w: *Scriptura custos memoriae. Prace historyczne*, red. D. Zydorek, Poznań 2001, s. 3–4.

Przykład opisu wydawnictwa źródłowego:

 - *Miracula venerabilis patris Prandotae episcopi Cracoviensis*, wyd. W. Kętrzyński, w: MPH, t. 4, Lwów 1884, nr 8, s. 452–453.

Przykład opisu książki należącej do serii:

 - *Rejestry gospód w Krakowie z lat 1632 i 1649*, wyd. K. Follprecht, Fontes Cracovienses, t. 11, Kraków 2005.

Przykład opisu artykułu z PSB:

 - W. Dworzaczek, R. Świętochowski, *Okolski Szymon*, w: PSB, t. 23, Wrocław 1978, s. 679–691.

Podobnie zapisujemy artykuły z encyklopedii, leksykonów itp.

W przypadku przywoływania dwóch sąsiadujących stron należy stosować zapis typu: s. 1–2 (nie zaś: s. 1 n.).

- 11. W przypisach odnoszących się do wydawnictw źródłowych stosujemy skróty zamieszczone w Spisie skrótów na końcu każdego tomu „Studiów Źródłoznawczych”. Jeżeli dane wydawnictwo nie ma swojego skrótu w tym spisie, a jego nazwa powtarza się w danym artykule, można utworzyć skrót przy pierwszym wystąpieniu, umieszczając go w nawiasach kwadratowych po słowie „dalej”, np. *Korespondencja żupnika krakowskiego Mikołaja Serafina z lat 1437–1459*, wyd. W. Bukowski, T. Płóciennik, A. Skolimowska, Kraków 2006 [dalej: *Korespondencja żupnika*], nr 27.
- 12. W przypadku cytowania tekstu dostępnego w Internecie stosujemy zapis analogiczny jak w poniższym przykładzie:
 - H. Rutkowski, *Mapy Karola Perthéesa*, <http://mapy.geohistoria.pl/perthees/TMH-Komentarz_do_map_Pertheesa.pdf> [dostęp: 28.03.2014].
- 13. Przyjmujemy do druku materiały oryginalne. Tekst musi być wynikiem samodzielnych badań, niepublikowanych wcześniej w innym miejscu. Jeżeli przesłany do redakcji tekst był wcześniej rozpowszechniany w innej formie (np. w wersji skróconej, w innym języku, w Internecie) prosimy Autorów o podanie stosownej informacji, abyśmy mogli ocenić zasadność publikacji materiału na łamach „Studiów Źródłoznawczych”.

